

מצוץ צור יסוצתי -אמצעים אומנותיים בפיוט

1. **כפיוט מופיעים מס' כינויים לדמויות או צמים מתחו קו בין הכינוי להסברו**

|           |                 |
|-----------|-----------------|
| ה'        | סאלה, שוננים    |
| בית המקדש | מצוץ צור יסוצתי |
| מצרים     | מלכות עאלה      |
| עץ ישראל  | נואש            |
| בבל       | אומה הרשעה      |
| חכמים     | כני כינה        |
| הנצרים    | בית תפילתי      |

2. **א. התאימו בין האמצעי הספרותי להסברו**

|         |                                                                                                                             |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| דימוי   | לשון ציורית, ביטוי שבו תכונות של דבר מתחוס אחד מושאלות ומופצרות לדבר מתחוס אחר.                                             |
| מטאפורה | אמצעי לשוני המשווה בין שני דברים מתחומים שונים שיש ביניהם יסוד משותף, דומה אך לא זהה בדרך כלל הקיסור נעשה באמצעות כ' הדימוי |

|       |                                                                                                                                   |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| סיפור | סיטת כתיבה של שיר ובה האותיות הראשונות של כל שורה או של כל בית יוצרות צירוף בצל משמעות : שם המחבר המילה -חלק , אותיות א"ב וצוד... |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|            |                                                                                                           |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| אקרוסטיכון | חלק מפסוק ואף פסוק שלם או חלק מאמרה המשולב בשיר . בדרך כלל לקוח מן התנ"ך ולצמים מקורו בתפילה ובספרות חז"ל |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

ב. **מצאו בפיוט דוגמא לכל אחד מן הבאים:**

**לדוגמא: מטאפורה - מלכות עאלה**

**דימוי-**

**סיפור-**

**אקרוסטיכון-**

**מעוז צור ישועתי.**

לך נאה לשבח,  
תיכון בית תפילתי,  
ושם תודה נזבח.  
לעת תכין מטבח  
מצר המנבח.  
אז אגמור  
בשיר מזמור  
חונת המזבח.

**רעות שבעה נפשי,**

ביגון כוחי כלה,  
חיי מרחק בקשי,  
בשעבוד מלכות עגלה.  
ובידו הגדולה,  
הוציא את הסגולה,  
חיל פרעה  
וכל זרעו  
ירדו כאבן במצולה.

**דביר קדשו הביאני,**

וגם שם לא שקטתי,  
ובא נגש והגלתי,  
כי זרים עבדתי.  
ויין רעל מסכתי,  
כמעט שעברתי,  
קץ בבל  
זרבבל,  
לקץ שבעים נושעתי.

**כחות קומה ברוש**

בקש,  
אגדי בן המדתא,  
ונהיתה לו למוקש,  
וגאוונו נשבתה.  
ראש ימיני נשאת,  
ואויב שמו מחית-  
רוב בניו  
וקניינו  
על העץ תלית.

**יונים נקבצו עלי,**

אזי בימי חשמנים,  
ופרצו חומות מגדלי,  
וטמאו כל השמנים,  
ומנותר קנקנים,  
נעשה נס לשושנים,

**בני בינה**

ימי שמונה  
קבעו שיר ורננים.

**חשוף זרוע קודשך,**

וקרב קץ הגאולה.  
נקום נקמת דם עבדיך,  
מאומה הרשעה.  
כי ארכה לנו הישועה  
ואין קץ לימי הרעה,  
דחה אדמון  
בצל צלמון  
הקם לנו רועים שבעה.